

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **P. Q. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2020, č. j. OAM-920/ZA-ZA11-HA13-2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2020, č. j. 18 Az 7/2020 - 22,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2020, č. j. 18 Az 7/2020 - 22, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále také „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 17. 1. 2020, č. j. OAM-920/ZA-ZA11-HA13-2019, neudělilo žalobci azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a zároveň rozhodlo, že doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu mu nelze udělit, protože se dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) téhož zákona. To dovozoval z odsouzení žalobce za zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“).

[2] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 23. 4. 2020, č. j. 18 Az 7/2020 - 22, rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud souhlasil se žalobní námitkou, že se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečně nevypořádal s hodnocením, zda žalobcem spáchaný trestný čin představuje „vážný zločin“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále také „NSS“) ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 - 28, č. 3546/2017 Sb. NSS, který šířeji vykládá kritéria, jimiž se má správní orgán při posuzování řídit, v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby,

kteří mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Krajský soud uvedl, že žalovaný měl zvážit výši uloženého trestu při spodní hranici zákonné sazby trestu odnětí svobody ve vztahu k míře účasti žalobce na spáchání trestného činu, míru podílu žalobce na organizované skupině, jeho podmíněné propuštění, předchozí řádný život a pouze jednorázové, krátkodobé páchaní trestné činnosti. Také měl zohlednit výpovědi žalobce o jeho rodině a jeho přání zachovat rodinný život na území České republiky.

II. Obsah kasační stížnosti žalovaného a vyjádření žalobce

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl kasační stížností rozsudek krajského soudu v prvním výroku, kterým krajský soud zrušil jeho rozhodnutí a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Kasační stížnost podal z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel má za to, že rozhodnutí vydal v souladu se zákonem, správným procesním postupem a s ustálenou judikaturou správních soudů. Názor krajského soudu o nedostatečnosti posouzení § 15a zákona o azylu dle kritérií navržených v žalobě nemá zákonnou oporu. Žalobce v průběhu řízení o udělení azylu neučinil žádná podobná tvrzení, která následně namítal v žalobě.

[5] Krajskému soudu vytkl, že neposuzoval žalobní body ve světle správního rozhodnutí a neposoudil konkrétní příběh žalobce ve světle rozsudků Městského soudu v Praze a Vrchního soudu v Praze, které jej pravomocně odsoudily za trestnou činnost. Závěry krajského soudu proto byly pouze obecné, nikoli konkrétní. K výhradě, že opomenul zohlednit některé okolnosti, uvedl, že závažnost žalobcovy trestné činnosti řádně posoudil na základě rozsudků obou trestních soudů, avšak v „mentální formě“. Odmítl, že by se jeho případem zabýval formalisticky, naopak svůj postup považuje za souladný s kvalifikační směrnici.

[6] Z judikatury NSS dovozuje, že posouzení závažnosti zločinu se musí provádět případ od případu, ve světle všech okolností a se zohledněním mezinárodních standardů. Uvedl však, že v něm má správní orgán velkou volnost rozhodování. Při tomto posuzování dospěl v žalobcově případě k tomu, že se dopustil vážného činu s velmi vysokou mírou společenské škodlivosti, jako člen organizované skupiny, a to tak, že jinému zprostředkoval psychotropní látku. Individuální posouzení žalobcova činu jej vedlo k závěru, že byl naplněn azylově relevantní pojem vážný zločin, a tudíž jsou dány podmínky pro aplikaci § 15a zákona o azylu. To, že byl žalobce potrestán trestem odnětí svobody při dolní hranici zákonné sazby a páchal trestnou činnost jednou a v krátkém časovém úseku, sice byly polehčující okolnosti, které ale ani v rozhodnutích obou trestních soudů nepřevážily. Z toho, že žalobce byl podmíněně propuštěn, nelze dovodit, že se osvědčil, neboť ještě neuplynula zkušební doba.

[7] Rozporoval, že měl zohlednit také žalobcovu výpověď k jeho rodinným poměrům, protože z judikatury správních soudů naopak plyne, že rodinné poměry nejsou pro aplikaci vylučovací klauzule dle § 15a zákona o azylu rozhodné. Zopakoval, že samotný zájem na udržení rodinných vazeb není azylově relevantním důvodem. Žalobce měl podle něj svoji pobytovou situaci řešit prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), které by mu mohly umožnit legálně setrvat v České republice a dále zde vést rodinný život, což byl jediný žalobcem uvedený důvod žádosti o mezinárodní ochranu.

pokračování

[8] Závěrem kasační stížnosti shrnul, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky a nepodepřel je dostatečnými důvody. Nepřihlédl k obsahu sdělení žalobce, k obsahu spisového materiálu, nerespektoval zjištěný skutkový stav a bez ohledu na individuální okolnosti případu jej zavázal k postupu, který nemá oporu v zákoně. Nedostatek skutkových i právních důvodů vede k nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Kvůli těmto zásadním pochybením dovedl, že kasační stížnost je přijatelná, a navrhl rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[9] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná.

[11] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se NSS v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[12] NSS již dříve dovedl, že kasační stížnost podaná správním orgánem jako stěžovatelem může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a to i tehdy, kdy není možné hovořit přímo o „zásahu do hmotněprávního postavení stěžovatele“ ve smyslu výše citovaného rozsudku. Jinak by nemohl NSS naplňovat úkol zajistit spravedlivé, zákonné a předvídatelné rozhodování správních soudů (rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, č. 1143/2007 Sb. NSS).

[13] Stěžovatel spatřoval důvod přijatelnosti své kasační stížnosti v tom, že rozhodnutí krajského soudu je nezákonné, protože mu ukládá povinnosti nad rámec požadavků zákona i jej interpretující judikatury, a tedy představuje zásadní pochybení v řešení právních otázek případu. NSS dospěl k závěru, že krajský soud skutečně pochybil při řešení právních otázek, a proto posoudil kasační stížnost jako přijatelnou.

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním

posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. NSS však nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle jeho setrvalé judikatury zakládají důvod nepřezkoumatelnosti. Na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS).

[15] Dospěl k závěru, že námitka není důvodná. Krajský soud ve svém rozsudku vyložil, které skutkové okolnosti vzal za prokázané. Své hodnocení neúplnosti úvah promítnutých do rozhodnutí stěžovatele založil na předchozí judikatuře správních soudů, z níž ocitoval relevantní pasáže, a následně vymezil, na jaké úvahy se omezil stěžovatel a jaké úvahy bylo podle krajského soudu potřebné provést, aby hodnocení aplikovatelnosti § 15a zákona o azylu obstálo z hlediska požadavků čl. 17 kvalifikační směrnice. To, že krajský soud uvedl pro své rozhodnutí konkrétní důvody, ostatně dokládá i to, že stěžovatel v kasační stížnosti polemizuje s jeho právními závěry. Jiné vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), NSS neshledal.

[16] Nejvyšší správní soud zjistil ze spisu stěžovatele a krajského soudu, že žalobce požádal dne 21. 10. 2019 o udělení mezinárodní ochrany. Během pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že do České republiky přicestoval za účelem podnikání v roce 2007, od té doby Vietnam nenavštívil. Jako důvod k podání žádosti označil, že v případě návratu do vlasti by přišel o rodinu. Jeho manželka a děti (v době rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany ve věku šest a čtyři roky) jsou státními příslušníky Vietnamské socialistické republiky, v České republice pobývají na základě povolení k trvalému pobytu. V ČR chtěl zůstat kvůli své rodině, život ve Vietnamu si nedovedl představit. Podle výpisu z evidence cizinců založeného ve správním spisu žalobce pobýval v ČR na základě povolení k trvalému pobytu. To mu bylo pravomocně zrušeno k 11. 10. 2017 v souvislosti s pravomocným odsouzením rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 10. 8. 2016, č. j. 4 T 17/2015 - 6999, a Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 1. 2017, č. j. 12 To 104/2016 - 7371. Jím byl uznán vinným z toho, že pro jiného neoprávněně zprostředkoval psychotropní látku. Čin spáchal jako člen organizované skupiny a ve velkém rozsahu, proto byl podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v délce osmi let. Z těchto rozsudků vyplývá, že nebyl dříve trestán, vedl řádný život, trestnou činnost nepáchal dlouhodobě, jen v rozmezí několika dnů. Jeho podíl na činnosti organizované skupiny spočíval v tom, že objednal a spolu s dalšími zajistil převoz 1 kg psychotropní látky metamfetamin z Prahy do Olomouce s cílem získat majetkový prospěch. Dne 3. 10. 2019 byl podmíněně propuštěn, zkušební doba končí 3. 10. 2026. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že udělal chybu, chce ji ale napravit a zůstat s rodinou.

[17] *Doplňková ochrana se podle § 14a odst. 1 zákona o azylu udělí cizinci, který nespĺňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jebož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jebož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

[18] *Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu [d]oplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, (...) se dopustil vážného zločinu.*

pokračování

[19] Jedinou námitkou posuzovanou krajským soudem, jež se následně stala i předmětem kasační stížnosti, je otázka, zda stěžovatel správně a na základě úplné úvahy vyhodnotil, že trestná činnost žalobce spadá pod pojem „vážný zločin“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, a rozhodl, že doplňkovou ochranu tudíž žalobci nelze udělit. Krajský soud stěžovateli v napadeném rozsudku vytkl, že se ve svém rozhodnutí nezabýval všemi relevantními kritérii, a proto je jeho posouzení, zda šlo o „vážný zločin“, vadné.

[20] Je nerozhodné, že žalobce nevznesl námitky učiněné v žalobě již v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, jak namítl stěžovatel. Žadatele o mezinárodní ochranu netíží důkazní břemeno ani břemeno tvrzení ohledně neexistence důvodů, které by vylučovaly udělení mezinárodní ochrany. Je to správní orgán, kdo musí posoudit, zda udělení doplňkové ochrany nebrání naplnění tzv. vylučovací klauzule (§ 15a zákona o azylu). Má tedy povinnost interpretovat právní normu a posoudit, zda dopadá na konkrétní skutkový stav, přičemž musí vycházet z řádně objasněného skutkového stavu (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů).

[21] Neurčitý právní pojem „vážný zločin“, obsažený v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu ve znění účinném od 18. 12. 2015, je přímo převzat z čl. 17 kvalifikační směrnice. V rozsudku č. j. 6 Azs 309/2016 - 28 NSS vyšel z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 9. 11. 2010 ve spojených věcech C-57/09 a C-101/09, *Spolková republika Německo proti B a D*, z nějž plyne, že každý případ musí být posouzen ve světle známých konkrétních skutečností. NSS proto dovedl v bodě [14] rozsudku, že „*závěr o tom, že se stěžovatel dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na to, že byl žadatel odsouzen za spáchání činu, který je vnitrostátním trestním právem označován za zvlášť závažný zločin*“.

[22] Při posuzování, zda je určité jednání „vážným zločinem“ ve smyslu § 15a zákona o azylu, je třeba posuzovat jak individuální, tak typový charakter předmětného jednání, přičemž pouze typové zhodnocení nepostačuje (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2016, č. j. 49 Az 71/2015 - 26, č. 3537/2017 Sb. NSS). Stejně tak je nerozhodná pouhá výše trestu (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 13. 9. 2018, C-369/17, *Shajin Ahmed*). Správní orgán musí posoudit individuální okolnosti případu, posoudit závažnost zločinu ve světle všech polehčujících a přitěžujících okolností a rovněž všech dalších relevantních subjektivních nebo objektivních okolností, ať již nastaly před činem nebo po něm, jak NSS připomněl v bodě [10] usnesení ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018 - 28. „*Ačkoli může být kvalifikace činu z hlediska terminologie trestního práva jedním z kritérií, ke kterým je žalovaný povinen přihlédnout (jakkoli kritériem výchozím), z hlediska požadavku souladnosti rozhodnutí o mezinárodní ochraně s kvalifikační směrnicí nemůže být jediným. V kontextu případu stěžovatele budou dalšími okolnostmi, které je třeba vzít v úvahu, povaha a závažnost činu spáchaného stěžovatelem a v souvislosti s ní výše uloženého trestu, míra účasti stěžovatele na trestné činnosti, skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu (včetně příčiny, proč se tak nestalo) či skutečnost, že stěžovatel již trest odnětí svobody vykonal*“ (rozsudek NSS č. j. 6 Azs 309/2016 - 28, bod [14]) Přesto NSS zdůraznil, že tento výčet kritérií není pro správní orgán nijak závazný; kritéria musí reflektovat konkrétní specifika případu a uvedený výčet je pouze demonstrativní (tamtéž, bod [15]).

[23] Z citované judikatury tedy plyne, že pro řádné posouzení, zda konkrétní trestná činnost spadá pod rozsah neurčitého právního pojmu „vážný zločin“, nepostačuje jen mechanické zhodnocení výše trestu nebo jeho kvalifikace jako zločinu či zvlášť závažného zločinu podle trestního zákoníku. Takové zhodnocení by dostatečně nebralo v potaz jednak to, že jde o azylový, nikoli trestněprávní termín, a navíc jde o pojem, jenž není možné vyložit jen na základě vnitrostátního práva. Naopak je nutné posoudit i další specifické okolnosti konkrétního případu.

Nelze tedy činit jednoduchý závěr, že pravomocné odsouzení za zvlášť závažný zločin nutně povede k naplnění definice „vážného zločinu“ podle § 15a zákona o azylu.

[24] V nyní posuzovaném případě krajský soud vytkl stěžovateli, že ve svém rozhodnutí toliko upozornil na odsouzení za úmyslný trestný čin, spáchaný s úmyslem získat materiální prospěch, v organizované skupině a ve velkém rozsahu. Za neuspokojivé považoval i lakonické vyjádření, že „jde o čin nesporně vážný“ navzdory uloženému trestu při dolní hranici zákonné sazby, a obecný odkaz na mezinárodní závazky České republiky v boji proti drogové kriminalitě. Krajský soud hodnocení považoval za neodpovídající výše shrnutým požadavkům. Konkrétně postrádal zhodnocení trestu uloženého na samotné spodní hranici délky trestu odnětí svobody ve vztahu k míře účasti žalobce na spáchané trestné činnosti, jeho podíl v rámci organizované skupiny, to, že byl z výkonu trestu podmíněně propuštěn, že se v jeho případě jednalo o první trestný čin, přičemž předtím vedl řádný život a trestnou činnost páchal pouze v krátkém časovém období; taktéž uvedl, že se měl stěžovatel zabývat žalobcovým tvrzením o jeho rodinném životě.

[25] NSS se s tímto hodnocením krajského soudu neztotožňuje. Úvahu obsaženou ve stěžovatelově rozhodnutí považuje za dostatečnou. Námitka uvedená v kasační stížnosti, že se stěžovatel všemi kritérii navrhanými krajským soudem zabýval, avšak toliko v „mentální formě“, je však nepřijatelná. Úvahy, kterými se stěžovatel řídil, musejí být zachyceny v písemném odůvodnění jeho rozhodnutí (rozsudek NSS ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109). Odůvodnění, z něž není seznat, z čeho správní orgán vycházel nebo jakými úvahami se řídil, nelze považovat za řádné, neodpovídá požadavkům § 68 správního řádu ani principům dobré správy. Pokud tedy nyní stěžovatel tvrdí, že zohlednil další okolnosti, které pouze neuvedl výslovně v odůvodnění svého rozhodnutí, musí NSS konstatovat, že by to samo o sobě svědčilo spíše o vadě odůvodnění jeho rozhodnutí než o úplnosti jeho úvahy.

[26] I přes to, že této námitce NSS nepřisvědčil, souhlasí se stěžovatelem, že požadavky krajského soudu na konkrétní kritéria přesahují právní závěry plynoucí z judikatury, na niž sám krajský soud odkazoval. Předchozí judikatura upozornila, že posuzovaná kritéria vždy vychází ze specifických okolností konkrétního případu. Kritéria navržená v napadeném rozsudku krajského soudu mají jistou relevanci vzhledem ke specifickému případu žalobce, nicméně již byla také zhodnocena oběma trestními soudy při stanovení výměry trestu. Na toto zhodnocení stěžovatel odkázal, uvedl, že za hlavní skutečnosti svědčící o závažnosti trestné činnosti považuje její spáchání ve velkém rozsahu a v organizované skupině, z čehož dovodil velmi vysokou míru společenské škodlivosti jeho trestného činu. Tento závěr zohlednil i výši uloženého trestu. V rozhodnutí je pak uvedeno, že závažnost trestné činnosti dovozuje i z obecně známých vážných škodlivých účinků a společenského dopadu drogové trestné činnosti, což je důvodem, proč je drogová kriminalita řešena i na mezinárodní úrovni.

[27] Při pravomocném odsouzení žadatele o mezinárodní ochranu podle § 283 odst. 1 a odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, považoval NSS již dříve za dostatečné, pokud „[ž]alovaný nevycházel pouze z kvalifikace jednání dle trestního zákoníku (zvlášť závažný zločin), ale odkázal též na mezinárodní úmluvy, které výrobu drog obecně kvalifikují taktéž jako závažné protiprávní jednání. Ve vztahu ke konkrétní situaci stěžovatele pak vzal žalovaný v úvahu skutečnost, že jednání stěžovatele bylo úmyslné, na výrobě drog se aktivně podílel a činil tak ve velkém rozsahu. (...) Negativní účinek užívání pervitinu na zdraví a společenské vztahy uživatelů a zájmy společnosti je přitom obecně znám a není třeba jej podrobněji rozvádět.“ (usnesení NSS č. j. 6 Azs 108/2018 - 28, bod [12]) I když mezi oběma případy byly určité skutkové rozdíly co do okolností trestné činnosti, považuje toto zhodnocení NSS za aplikovatelné i v nyní projednávaném případě (srov. podobně i usnesení ze dne 3. 10. 2018, č. j. 1 Azs 225/2018 - 45).

pokračování

[28] Není pravda, že stěžovatel vůbec není oprávněn posuzovat závažnost trestného činu, za nějž byl žadatel o mezinárodní ochranu odsouzen. Sám ve svém rozhodnutí takovou úvahu provedl na základě informací získaných z rozsudků Městského soudu v Praze a Vrchního soudu v Praze. Jeho hodnocení však hraje roli pouze v kontextu řízení o udělení mezinárodní ochrany a subsumpce konkrétních skutkových okolností pod rozsah neurčitého právního pojmu „vážný zločin“ v zákoně o azylu.

[29] Stěžovatel nevycházel jen z typové škodlivosti drogových trestných činů, a specificky z kvalifikované skutkové podstaty zvláště závažného činu, za nějž byl žalobce odsouzen, ale provedl i konkrétní úvahu o škodlivosti trestného činu spáchaného žalobcem. Co se týče výše uloženého trestu, lze odkázat na usnesení NSS ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 65/2018 - 31, bod [11]: „[I] méně intenzívní konkrétní škodlivost trestného činu, jebož se stěžovatel dopustil, je-li stále v mezích kvalifikované skutkové podstaty podle výše uvedeného ustanovení trestního zákoníku, tedy jde-li o čin spáchaný ve značném rozsahu, zpravidla znamená, že ve smyslu azylového práva jde o vážný zločin.“ V tomto případě sice nešlo o trestnou činnost ve značném, nýbrž „jen“ velkém rozsahu, přesto kvalifikovaná skutková podstata nasvědčuje závěru o závažnosti zločinu.

[30] Lze tedy uzavřít, že by nebylo dostatečné, pokud by stěžovatel opřel aplikaci § 15a zákona o azylu pouze o konstatování žalobcova odsouzení za daný trestný čin. Stěžovatel však zohlednil ve svém rozhodnutí i další konkrétní okolnosti a povahu jeho trestného činu, čímž dostal požadavkům plynoucím z výše citované judikatury NSS; naopak požadavky kladené na něj v rozsudku krajského soudu nemají v judikatuře NSS oporu.

[31] Závěrem NSS podotýká, že rodinné poměry žalobce je třeba považovat za nerozhodné z hlediska posouzení naplnění důvodu, pro který nelze udělit doplňkovou ochranu (usnesení NSS č. j. 2 Azs 65/2018 - 31, bod [13]).

IV. Závěr a náklady řízení

[32] NSS proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud bude v souladu se závazným právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) povinen o žalobě rozhodnout znovu.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu